

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Vejledning om tilskud til 20-årig fastholdelse af vådområder, natur- lige vandstandsfor- hold og lavbundsom- råder 2022

Vejledning om tilskud til 20-årig fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder 2022

Denne vejledning er udarbejdet af Landbrugsstyrelsen i 2022

Foto: Skyfish
© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbt.dk
www.lbt.dk

ISBN 978-87-7120-143-7

Indhold

1.	Velkommen.....	5
1.1	Introduktion.....	5
1.2	Nyt siden sidst.....	5
1.3	Formål med ordningen.....	5
1.4	Hvem gælder vejledningen for?.....	5
1.5	Vigtige datoer og frister.....	5
2.	Hvem kan søge tilskud?.....	7
2.1	Hvad giver vi tilskud til?.....	7
2.2	Hvilke arealer er støtteberettigede?.....	7
2.3	Hvilke arealer er ikke støtteberettigede?.....	8
3.	Tilskuddets størrelse.....	9
4.	Hvilke betingelser skal dit areal leve op til?.....	11
4.1	Bestemmelser i den tinglyste servitut for projektområdet.....	11
4.1.1	Våd-, lavbundsområde eller område med naturlige vandstandsforhold.....	11
4.1.2	Omlægning og dyrkning af afgrøder.....	11
4.1.3	Skov.....	11
4.1.4	Gødskning.....	11
4.1.5	Brug af plantebeskyttelsesmidler.....	11
4.1.6	Jordforbedringsmidler (gælder kun vådområde- og lavbundsprojekter).....	11
4.1.7	Tilskudsfordring.....	11
4.1.8	Erosion (gælder kun våd- og lavbundsområder).....	11
4.1.9	Adgang til arealet i forhold til kontrol.....	12
4.2	Information om tilsagn på din erhvervsmæssige hjemmeside.....	12
4.3	Dispensationer.....	12
5.	Hvilke andre generelle betingelser gælder for tilsagnet?.....	13
5.1	Tinglysning.....	13
5.2	Du skal være ejer eller forpagter.....	13
5.3	Du skal søge udbetaling hvert år.....	13
5.4	Du skal opbevare skatte-, moms- og driftsregnskaber.....	13
6.	Når du søger om nyt tilsagn.....	14
6.1	Ansøgningsfrist.....	14
6.2	Sådan søger du tilsagn.....	14
6.2.1	Sådan indtegner du de marker, du søger tilsagn til.....	15
6.3	Svar på din ansøgning via Tast selv-service.....	15
7.	Når du skal anmode om udbetaling.....	16
7.1	Frist for at anmode om udbetaling.....	16
7.2	Sådan anmoder du om udbetaling af tilskud.....	16
7.3	Udbetalingskonto.....	17
7.4	Nyt CVR-nummer.....	17
7.5	Oplysninger til SKAT.....	17

7.6	Loft over tilskud.....	17
8.	Kombination med andre ordninger	18
8.1	Grundbetaling	18
8.1.1	Artikel 32.....	18
8.1.2	Miljøfokusområder (MFO).....	18
8.1.3	Permanent græs	19
8.2	Pleje af græs- og naturarealer	19
9.	Kontrol og sanktion.....	20
9.1	Høringsbreve	20
9.2	Kontrol i forhold til markblokke.....	20
9.3	Administrativ kontrol	20
9.4	Kontrol på stedet.....	21
9.5	Overtrædelser af betingelser og sanktioner	21
9.5.1	Overtrædelser af forpligtelser/andre forpligtelser	22
9.6	Sådan beregner vi din sanktion	22
9.7	Gentagelse af overtrædelse.....	27
9.8	Udelukkelse	28
10.	Produentskifte.....	29
10.1	Produentskifte/ophør af tilsagn	29
10.1.1	Overdragelse med produentskifte af tilsagn.....	29
10.1.2	Overdragelse uden produentskifte af tilsagn.....	30
10.2	Du kan indtræde i en andens ansøgning om nyt tilsagn	31
11.	Fælles regler for arealbaserede tilsagn under landdistriktsprogrammet	32
11.1	Bortfald af tilsagn	32
11.2	Omdannelse	32
11.3	Ekspropriation og jordfordeling	33
11.3.1	Ekspropriation	33
11.3.2	Jordfordeling	33
11.4	Revisionsklausul	34
11.5	Suspension	34
11.6	Oplysningspligt	35
11.7	Dispensation	35
11.8	Force majeure og usædvanlige omstændigheder.....	36
11.9	Indsamling og offentliggørelse af data	36
11.9.1	Brug af data i ansøgningsskemaet	36
11.9.2	Opbevaring af kontroloplysninger	37
11.9.3	Hvad er dine rettigheder i forhold til de registrerede oplysninger?.....	37
11.9.4	Anvendelse af oplysninger fra fællesskemaet og offentliggørelse af data	37
11.10	Klagemuligheder.....	37
12.	Retsgrundlag.....	39
	Bilag 1.Forenelighedstabel	40
	Bilag 2.Sanktionsoversigt for fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder (tilsagnstype 74, 75, 76, 77 og 78).....	41
	Bilag 3.Relevante afgrødekoder for tilsagn om 20-årig fastholdelse.....	43
	Bilag 4.Beslutningstræer for valg af afgrødekode.....	44

1. Velkommen

1.1 Introduktion

Denne vejledning handler om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder,¹ herefter omtalt som "20-årig fastholdelse". Her kan du læse mere om, hvilke betingelser der gælder for dit tilsagn, hvordan du skal ansøge om tilsagn og anmode om udbetaling, hvordan du kan kombinere tilsagnet med andre ordninger fx grundbetaling eller tilskud til pleje af græs- og naturarealer, og hvad der sker, hvis du ikke overholder tilsagnsbetingelserne.

Hvis der sker ændringer i ordningen, bliver det annonceret på Landbrugsstyrelsens hjemmeside samt i Landbrugsstyrelsens nyhedsbreve. Du kan tilmelde dig nyhedsbrevene [her](#).

1.2 Nyt siden sidst

Der er ikke foretaget ændringer til bekendtgørelsen frem mod denne vejledning. Ændringerne i vejledningen omfatter derfor hovedsageligt opdatering af årstal, datoer og frister. Derudover er afsnittet om klagevejledning (afsnit 11.10) blevet opdateret.

Udover disse ændringer er der et par vigtige opmærksomhedspunkter:

- Landbrugsstyrelsen er i samarbejde med Miljøministeriet i gang med at afklare, om ændringen til naturbeskyttelsesloven, som træder i kraft 1. juli 2022 (forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning på § 3-arealer), vil begrænse muligheden for at give kompensation til § 3 arealer. Så længe dette ikke er endeligt afklaret, skal du som ansøger fortsat søge om tilsagn til de arealer, der måtte være § 3-registrerede. Så snart der foreligger en afklaring vedr. § 3-arealerne, vil Landbrugsstyrelsen kommunikere ud om dette.
- Vejledningen vil blive opdateret igen i løbet af efteråret forud for, at der gives mulighed for at anmode om udbetaling af fastholdelse i fællesskemaet 2023.
- For projekter der afsluttes i 2023 kan du læse mere om engangskompensation på styrelsens hjemmeside [Gå til side om Engangskompensation](#)

1.3 Formål med ordningen

Ordningen har til formål at kompensere for ekstraomkostninger og indkomstab som følge af restriktioner og forpligtelser for jordbrugs- og naturarealer, der indgår i vådområdeprojekter, naturprojekter på kulstofrige lavbunds-jorde eller Natura 2000-projekter om naturlige vandstandsforhold.

Hvis du har eller får et tilsagn om tilskud i 20 år, skal du overholde betingelserne for ordningen i alle 20 år. De vigtigste betingelser er, at arealerne skal henligge som græs- eller naturarealer, og at bestemmelserne i den tinglyste servitut overholdes (du kan læse mere om hvilke betingelser i servituten, der har betydning for tilsagnet i kapitel 4.1).

1.4 Hvem gælder vejledningen for?

Denne vejledning gælder for dig, der ønsker at søge tilsagn om 20-årig fastholdelse, tilsagnstype 74-78, med start i 2022. Hvis du har et tilsagn om 20-årig fastholdelse fra 2014 eller tidligere, kan du læse om betingelserne i [Vejledning om tilsagn til miljøordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger](#) (for tilsagn givet 2002-2014).

1.5 Vigtige datoer og frister

Du kan her få et overblik over vigtige tidspunkter og frister i ordningen 20-årig Fastholdelse:

---

¹ Jf. bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

TABEL 1.1. Tidspunkter og frister

Frist	Det skal du huske
23. juni 2022	Start på ansøgningsperiode for nyt tilsagn og udbetaling af tilskud
31. august 2022	Frist for indsendelse af ansøgningskema om nyt tilsagn
1. september 2022	Den 20-årige tilsagnsperiode starter for nye tilsagn
April 2023	Frist for første anmodning om udbetaling af tilskud, hvis du søgte et nyt tilsagn med start 1. september 2022
December 2023	Udbetaling af tilskud starter (for tilsagn søgt i 2022)

2. Hvem kan søge tilskud?

Du skal som ejer eller forpagter drive et areal i et projektområde.² Både enkeltpersoner og offentlige og private virksomheder, så som I/S, A/S, ApS og a.m.b.a., kan søge.

For Natura 2000-projekter om etablering af naturlige vandstandsforhold gælder dog, at offentlige institutioner eller virksomheder og kommunale fællesskaber ikke kan søge tilskud til 20-årig fastholdelse, ligesom forpagtere af offentlige arealer heller ikke kan søge tilskud.³

Der kan ikke søges 20-årig fastholdelse til arealer, der er opkøbt af staten og videresolgt med servitut i forbindelse med projekterne, da disse er kompenseret gennem jordprisen.⁴ Hvis du er i tvivl, om dine arealer er projektjord, der er kompenseret gennem køb/salg, kan du kontakte den projektansvarlige for det projekt, dine arealer ligger i, det kan fx være kommunen.

2.1 Hvad giver vi tilskud til?

Tilskuddet udgør kompensation for, at arealerne pålægges tinglyst servitut, og at du skal fastholde den ændrede tilstand på arealerne. Læs mere om servitutbestemmelserne i afsnit 4.1.

Tilsagnsperioden er 20-årig. Perioden starter den 1. september og slutter den 31. august 20 år senere. Du kan kun få udbetalt hele tilskuddet, hvis du overholder tilsagnsbetingelserne i alle tilsagnsår, og hvert år indsender udbetalingsansøgning i fællesskemaet. Du kan læse mere om, hvilke betingelser du skal overholde, i kapitel 5, og hvordan du søger om udbetaling i kapitel 7.

2.2 Hvilke arealer er støtteberettigede?

Vi giver tilskud til arealer, der indgår i følgende projekter:

- Statslige kvælstofvådområder (tilsagnstype 74)
- Kommunale kvælstofvådområder (tilsagnstype 75)
- Fosforvådområder (tilsagnstype 76)
- Natura 2000-projekter om etablering af naturlige vandstandsforhold (tilsagnstype 77)
- Naturprojekter på kulstofrige lavbundslande (tilsagnstype 78)

I projektet skal der være afsat midler til 20-årig fastholdelse, for at du kan få tilsagn.⁵ Det vil fremgå af projektaftalen, hvor mange penge, der er afsat til 20-årige fastholdelse for dine arealer.

Dine arealer skal bl.a. overholde følgende betingelser for at opnå tilsagn:⁶

- Arealerne skal ligge inden for grænsen for projektområdet.
- Projektet skal gennemføres.
- Alle ejendomme med arealer inden for projektområdet skal have tinglyst servitut.
- Arealet må ikke være tilplantet med skov ved tilsagnsperiodens begyndelse.

---

² Jf. § 6, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

³ Jf. § 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁴ Jf. § 9, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁵ Jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁶ Jf. § 6 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

- Vanddækkede arealer og søer skal være opstået som følge af projektet eller et tidligere MVJ-tilsagn.⁷

2.3 Hvilke arealer er ikke støtteberettigede?

Vi giver ikke tilsagn til arealer:⁸

- med skov
- med fredskovspligt, bortset fra ubevoksede fredskovspligtige arealer
- der er under en tilskudsordning til skovbrug
- der er under andre lignende projekter og med lignende servitutter
- hvor der i forvejen er forpligtigelse til udtagning af produktion i medfør af anden servitut eller lovgivning (på nær reglerne for grundbetaling og grøn støtte)
- hvor der i forvejen er forpligtigelse til udtagning af produktion i medfør af aftale, der indebærer betaling
- hvor der er forbud mod anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning inden for 25 m fra en boring, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg
- der er omfattet af tilsagn om tilskud eller servitut i medfør af bestemmelserne om tilskud til sammenhængende arealer i og i tilknytning til Natura 2000-områder
- der er omfattet af bestemmelserne om udtagning af kulstofrige lavbundsjordder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter) der tidligere var permanent vanddækket, og som konsekvens af projektet ved projektets afslutning på arealet er ophørt at være permanent vanddækket, fx et gammelt å-løb, der efter projektet er dækket af jord⁹

---

⁷ Jf. § 7 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁸ Jf. §§ 6, 8 og 9 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁹ Jf. § 7, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

3. Tilskuddets størrelse

Når du søger om tilsagn, afhænger din tilskudssats af, hvordan arealet er anmeldt i "referenceåret" 2014, og evt. hvordan arealet er udnyttet i "referenceperioden" 2010-13.¹⁰ Det er som udgangspunkt din egen anmeldelse af arealerne i fællesskemaet, der anvendes som grundlag. Hvis der ved kontrol er konstateret fejl heri, vil kontrolafgørelsen blive anvendt ved fastlæggelse af arealanvendelsen.¹¹

Vigtigt - se satsen i projektaftalen

I projektaftalen for dine arealer kan du se, hvordan dine arealer er vurderet. Hvis du mener, at denne vurdering er forkert, er det vigtigt, at du kontakter den projektansvarlige og/eller Landbrugsstyrelsen, inden du sender din ansøgning om tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse

	Arealets status i referenceåret:	Tilskudssats kr./ha/år	
1	Under tilskudsordningen miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ), der har resulteret i ændret afvanding	1.800 kr.	
2	Alm. omdrift, fx kornafgrøder eller flerårige afgrøder: Frugt/bær-produktion Planteskole på friland Stævningsskov Pyntegrønt, juletræer eller energiskov i kort omdrift Udyrket areal, men var i mindst ét af årene 2010-2013 i alm. omdrift Under MVJ-ordning "Udtagning af agerjord"	3.500 kr.	
3	Under andre miljø- eller økologitilsagn i en ubrudt række, og hvor arealet før tilsagnet var anvendt som 2, eller var udtaget under hektarstøtte- eller enkeltbetalingsordningen	3.500 kr.	
4	Permanent græs (dvs. græs i mindst 5 år) eller udyrket areal	1.800 kr.	
5	Under andre miljø- eller økologitilsagn i en ubrudt række, og hvor arealet før tilsagnet var anvendt som 4	1.800 kr.	

¹⁰ Jf. § 18 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

¹¹ Jf. § 18, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

Vigtigt

Hvis den økonomiske ramme for 20-årig fastholdelse i projektilsagnet er fastsat på grundlag af bestemmelserne i § 19, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse nr. 370 af 26. april 2012 om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold, gælder reglerne for tilskudssatser i samme bekendtgørelse. Her er "referenceåret" 2011, og "referenceperioden" er årene 2007-2010.

Bemærk, at tilskud kan reduceres på grund af EU's tilskudsloft,¹² hvis du fx også har tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer på samme areal. Se afsnit 7.6 Loft over tilskud.

Du kan for de fleste arealer se en vejledende vurdering af tilskudssatsen på dine arealer i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Internet Markkort (IMK) under fanen "Vandprojekter", hvor du finder korttemaet "Satskort 2014".

---

¹² Jf. artikel 28, stk. 8, og bilag II i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

4. Hvilke betingelser skal dit areal leve op til?

I de følgende afsnit kan du læse nærmere om betingelserne for tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse.

4.1 Bestemmelser i den tinglyste servitut for projektområdet

For dine tilsagnsarealer skal du overholde de bestemmelser, der er fastsat i servitutten.¹³ De vigtigste er beskrevet nedenfor. Du skal være opmærksom på, at der kan være tinglyst flere betingelser på arealet end dem, som du kan læse om her. De vil i så fald fremgå af servitutten. Du skal for alle arealer inden for projektområdet overholde alle bestemmelserne i servitutten i hele tilsagnsperioden.

4.1.1 Våd-, lavbundsområde eller område med naturlige vandstandsforhold

For tilsagnsarealer i vådområdeprojekter gælder, at arealerne permanent skal henligge som vådområde og fastholdes som græs- eller naturarealer. For lavbundsprojekter gælder det på samme måde, at arealerne permanent skal henligge som lavbundsområde med ændret afvanding. For tilsagnsarealer i projekter om naturlige vandstandsforhold gælder, at arealet skal henligge som område med naturlige vandstandsforhold og fastholdes som græs- eller naturarealer.

4.1.2 Omlægning og dyrkning af afgrøder

Du må ikke omlægge tilsagnsarealerne eller anvende dem til dyrkning af afgrøder, herunder fx til frøproduktion og til dyrkning af energiafgrøder, prydvækster, pyntegrønt og juletræer. Det er dog ikke til hinder for, at græs og anden plantevækst på arealerne kan anvendes til græsning, slæt, rørskår, høst af biomasse eller lignende.

4.1.3 Skov

Du må ikke anvende arealerne til plantning af skov, herunder energi- lav- eller stævningsskov.

4.1.4 Gødskning

Du må ikke gøde tilsagnsarealerne. Den gødning, der efterlades på arealet af græssende husdyr, er dog tilladt.

4.1.5 Brug af plantebeskyttelsesmidler

Du må ikke bruge plantebeskyttelsesmidler på tilsagnsarealet. Hvis du i særlige tilfælde har behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo eller andre giftige og aggressive ukrudtsarter med plantebeskyttelsesmidler, skal du søge om dispensation, før du foretager dig noget (se afsnit 4.3 og 11.6).

4.1.6 Jordforbedringsmidler (gælder kun vådområde- og lavbundsprojekter)

Du må ikke bruge jordforbedringsmidler, herunder kalk.

4.1.7 Tilskudsfodring

Du må ikke tilskudsfodre på arealerne. Rene mineralblandinger regnes ikke for tilskudsfoder.

På arealer i vådområde- og lavbundsprojekter må du dog godt fodre kalve under 6 måneder i kalveskjul, og det er tilladt at anvende halm til strøelse.

Der kan i særlige tilfælde dispenseres fra forbuddet om tilskudsfodring (se afsnit 4.3 og 11.7).

4.1.8 Erosion (gælder kun våd- og lavbundsområder)

Aktiviteter, bortset fra afgræsning, nær vandløb og søer må ikke medføre jorderosion.

---

¹³ Jf. § 10 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

4.1.9 Adgang til arealet i forhold til kontrol

Du skal sikre, at der er adgang til arealet i forbindelse med kontrolmyndighedens kontrol af arealet, til vedligeholdelse af anlæg, samt i forbindelse med målinger af effekten af projektet på vandmiljøet, naturen og klimaet.

4.2 Information om tilsagn på din erhvervmæssige hjemmeside

Du skal informere offentligheden om, at du modtager tilskud under Landdistriktsprogrammet, hvis du har en erhvervmæssig hjemmeside, der vedrører din bedrift, og som har sammenhæng med dit tilsagn.¹⁴

En erhvervmæssig hjemmeside er en hjemmeside med et kommercielt formål, fx salg af guidede ture i projektområdet. Kravet gælder kun, hvis der er en direkte sammenhæng mellem hjemmeside og tilskudsordning.

Landbrugsstyrelsen har dog vurderet, at det kun i få tilfælde vil være relevant at informere om tilskuddet til 20-årig fastholdelse på hjemmesiden. Det skyldes, at der normalt ikke vil være en sammenhæng mellem den information, som man giver på en erhvervmæssig hjemmeside og tilskud til 20-årig fastholdelse. Hvis du er i tvivl, om du skal informere på din hjemmeside, er du velkommen til at kontakte Landbrugsstyrelsen.

Sådan skal du informere på din hjemmeside

Hvis du skal informere om tilskuddet på din erhvervmæssige hjemmeside, skal du indsætte følgende:

- EU's logo
- Teksten: »Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne.«
- En kort beskrivelse af formålet og resultatet af tilskuddet

Informationen skal ligge på hjemmesiden fra tilsagnsperiodens begyndelse 1. september, og indtil tilsagnsperioden slutter 31. august 20 år senere, eller indtil hjemmesiden nedlægges.

På Landbrugsstyrelsens [hjemmeside](#) finder du en skabelon til den tekst og det logo, som du kan sætte ind på din hjemmeside.

4.3 Dispensationer

Du skal altid søge om dispensation, hvis du ikke er i stand til at overholde betingelserne i tilsagnet. Du kan fx søge dispensation, hvis du har behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo kemisk eller for at tilskudsfodre. Hvis du er i tvivl, om du skal have en dispensation, så er du meget velkommen til at kontakte os. Læs mere i afsnit 11.7.

---

¹⁴ Jf. § 12, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer, jf. artikel 13 og bilag III, del 1, nr. 2, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 af 17. juli 2014.

5. Hvilke andre generelle betingelser gælder for tilsagnet?

5.1 Tinglysning¹⁵

Tinglysning skal ske for alle ejendomme, der har arealer i projektområdet. Tinglysningen gennemføres som led i projektets etablering og gælder fra den dag, anlægsarbejdet i projektet er afsluttet.

5.2 Du skal være ejer eller forpagter¹⁶

Du skal drive tilsagnsarealerne som ejer eller forpagter (herunder selskaber) i hele tilsagnsperioden for at modtage og opretholde et tilsagn. Hvis du ikke længere driver arealerne, skal du enten:

- producentskifte tilsagnet til den nye ejer eller forpagter af arealerne (se afsnit 10.1.1) eller
- meddele Landbrugsstyrelsen, at tilsagnet skal bortfalde pga. salg, bortforpagtning eller ophør af forpagtning af tilsagnsarealet (afsnit 10.1.2).

5.3 Du skal søge udbetaling hvert år¹⁷

Hvert år skal du indsende fællesskemaet og anmelde dit tilsagnsareal, ved at:

- søge om udbetaling af tilskud i fællesskemaet, og
- tegne dine tilsagnsarealer i IMK.

Du søger om udbetaling af tilskud i fællesskemaet via Tast selv-service og erklærer samtidig, at du overholder alle betingelser. Fællesskemaet er tilgængeligt i Tast selv-service på Landbrugsstyrelsens [hjemmeside](#) årligt fra februar til april. Præcise datoer, herunder fristen for at indsende og for fristen for at indsende ændringer, oplyses ved åbning af ansøgningsrunden for fællesskemaet. Du skal være opmærksom på, at ansøgningsfristen kan ændres fra år til år. Hvis du ikke indsender i tide, mister du som hovedregel dele af eller hele årets udbetaling samt dit tilsagn med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Læs mere i kapitel 7.

Vigtigt

Hvis du ikke anmoder om udbetaling i det årlige fællesskema inden ændringsfristen, kan du risikere, at dit tilsagn bortfalder med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

5.4 Du skal opbevare skatte-, moms- og driftsregnskaber¹⁸

Du skal opbevare dine regnskaber i mindst 5 år, og de skal kunne fremvises i tilfælde af kontrol.

¹⁵ Jf. § 6, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

¹⁶ Jf. § 6, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

¹⁷ Jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

¹⁸ Jf. § 12, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

6. Når du søger om nyt tilsagn

Du skal normalt søge tilsagn i det kalenderår, hvor etableringsprojektet gennemføres. Tilsagnet starter 1. september i ansøgningsåret.

Det er den, der har det økonomiske ansvar for driften af arealerne ved tilsagnets start, der skal søge om tilsagn. Hvis jorden er bortforpagtet 1. september, er det altså forpagteren, der skal søge om tilsagn. Tilsagnet kan altid overføres til en anden person, se afsnit 10.2.

6.1 Ansøgningsfrist

Du kan søge tilsagn i det år, hvor anlægsarbejdet på dit areal gennemføres. Det betyder, at hvis anlægsarbejdet af projektet skal gennemføres i efteråret 2022, er ansøgningsfristen således 31. august 2022, og tilsagnet starter 1. september 2022.

For projekter, der afsluttes i 2023, vil ansøgningsrunden for nye tilsagn og samtidig om udbetaling åbne i foråret 2024 (engangskompensation),

På ansøgningskemaet skal du angive en dato for, hvornår projektet/anlægsarbejdet forventes gennemført på dit areal. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fristen.

6.2 Sådan søger du tilsagn

Du skal søge om tilsagn om tilskud på et særligt papirskema, som du finder på Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Du kan også få skemaet tilsendt ved at henvende dig til Landbrugsstyrelsen. Ansøgningskemaet finder du på www.lbst.dk, eller ved at skrive til mvj@lbst.dk

Foruden papirskemaet skal du sende et markkort med en præcis indtegnning af de marker, hvor du søger om tilsagn. Læs mere herom i det efterfølgende afsnit 6.2.1.

Nogle gange skal du også indsende dokumentation for tidligere anvendelse.¹⁹ Dokumentation for tidligere anvendelse er kun nødvendig, hvis markernes anvendelse ikke fremgår korrekt af fællesskemaet for årene 2010-2014 (eller 2007-2011).

Du kan sende ansøgningen på e-mail til mvj@lbst.dk. Du kan også sende ansøgningen til: Landbrugsstyrelsen, Arealtilskud, Pionér Allé 9, 6270 Tønder.

Når du udfylder ansøgningen, er det vigtigt, at du tager udgangspunkt i projektaftalen for det projekt, der skal gennemføres/er gennemført på dit areal. Projektaftalen er en aftale mellem projektejer/den projektansvarlige og lods-ejeren, der beskriver projektet og kompensationen på arealet. I projektaftalen kan du se, hvornår projektet forventes gennemført på dit areal, hvilket areal og hvor mange ha, der er afsat penge til 20-årige fastholdelse til, samt hvilke satser arealerne er vurderet til. Hvis du udfylder ansøgning i overensstemmelse med projektaftalen, kan vi hurtigere behandle din ansøgning, så du hurtigere får dit tilsagn, og undgår, at der opstår fejl eller misforståelser i forbindelse med sagsbehandlingen som følge af forskelle mellem projektaftalen og ansøgningen. Det vil være en fordel for sagsbehandlingen af tilsagn, hvis du også vedlægger en kopi af projektaftalen og evt. projektkort til din ansøgning.

Hvis du mener, at der er fejl i projektaftalen, er det vigtigt, at du får dette afklaret med den projektansvarlige, inden du sender ansøgning om tilsagn ind.

---

¹⁹ Jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

6.2.1 Sådan indtegner du de marker, du søger tilsagn til

Du skal indtegne de arealer, du ønsker at søge tilsagn til på et markkort. Markkortet kan du tegne elektronisk i IMK. Du kan også indsende et papirkort, men vi anbefaler, at du tegner markkortet elektronisk i IMK. Det gør vi, fordi det er vigtigt, at du tegner markerne præcist og tager højde for de relevante kortinformationer i din indtegning. Det er nemmest for dig, hvis du tegner markerne i IMK. Det gør du ved at logge ind på [Tast-selv service](#) og oprette et nyt markkort. Du kan læse mere om, hvordan du indtegner marker i IMK i [Brugerguide til Internet Markkort](#).

Korttemaer/-informationer, der er relevante for din indtegning, som du kan finde i IMK:

- Markblokke - i 2022 skal du indtegne efter seneste tilgængelige kortlag med markblokke.
- Projektgrænsen - din indtegning af arealer skal ligge inden for projektgrænsen. Du finder korttemaet med projektgrænsen for vådområde- og lavbundsprojekter i IMK under fanen "Vandprojekter" og for Natura 2000 Hydrologi under "Natura 2000-projekter".
- Projektjord - du kan ikke få tilsagn til arealer, der er kompenseret gennem køb/salg som projektjord. Du kan finde et vejledende korttema over arealer kompenseret som projektjord i IMK under fanen "Vandprojekter". Når du bruger korttemaet, skal du være opmærksom på, at oplysningerne i korttemaet ikke altid er helt opdaterede.

Når du tegner, skal du følge fysiske skel, kronekanter og markgrænser, og de matrikulære grænser, så din indtegning stemmer bedst muligt med de faktiske fysiske forhold på arealet.

Vigtigt

Alle de arealer, du søger tilsagn til, skal ligge inden for projektgrænsen, og du kan ikke få tilsagn til arealer, der er kompenseret som projektjord (dvs. opkøbt af staten og videresolgt med tinglyst servitut).

Hvis du ønsker at indsende markkortet digitalt, skal du oprette en kladde i IMK, som du kalder "20-årig fastholdelse". Når du har tegnet alle markerne, gemmes markkortet automatisk som en kladde. Du skal være opmærksom på ikke at slette kladden efterfølgende.

Hvis du ønsker at sende via papirkort, kan du fx udskrive dine markindtegninger fra IMK, og vedlægge det. Hvis du vælger at indtegne markerne i hånden, eller i et andet digitalt system, skal du være særligt opmærksom på at indtegne dine marker 100 % inden for projektgrænsen, og at skrive, hvilken markblok din mark ligger i. Når du søger via papirkort, skal du sikre dig, at du bruger et kort, hvor målforholdet er mellem 1:5.000 og 1:500.

Både ved papirkortet og det digitale kort skal samtlige marker være tegnet og identificeret med de samme marknumre, som du har brugt i ansøgningen.

Det er vigtigt, at du indtegner markerne, som du gerne vil have tilsagnet. Når først tilsagnet er givet, kan du ikke ændre markens placering eller tegne marken større.

6.3 Svar på din ansøgning via Tast selv-service

Du vil som udgangspunkt modtage svar på din ansøgning via Landbrugsstyrelsens Tast selv-service. Hvis du ikke har en brugerprofil til portalen, anbefaler vi, at du opretter en brugerprofil. Du finder Tast selv-service [her](#).

7. Når du skal anmode om udbetaling

Når du har et tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, skal du hvert år i fællesskemaet anmode om udbetaling af tilskuddet og erklære, at du overholder betingelserne i tilsagnet. Hvis du får et tilsagn, der starter 1. september 2022, skal du første gang anmode om udbetaling i fællesskemaet 2023.

Du kan læse mere om fællesskemaet og om de sider, du skal udfylde for at anmode som udbetaling, i bruger-guiden, som du finder på [Landbrugsstyrelsens hjemmeside](#).

7.1 Frist for at anmode om udbetaling

Fristen for indsendelse af fællesskemaet i 2023 vil fremgå af opdateringen af denne vejledning i efteråret 2022. Du skal søge udbetaling af dit tilskud i fællesskemaet. Hvis du anmoder om udbetaling af tilskud i fællesskema efter fristen, er der tale om en forsinket anmodning om udbetaling. Dette kan du gøre indtil 25 kalenderdage efter den ordinære frist, men det vil medføre en reduktion af årets tilskud svarende til 1 % fradrag pr. arbejdsdag.

Hvis Landbrugsstyrelsen ikke har modtaget dit fællesskema med anmodning om udbetaling senest 25 kalenderdage efter den ordinære frist, mister du som hovedregel ikke kun årets tilskud,²⁰ men også hele dit tilsagn, og du får krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.²¹

7.2 Sådan anmoder du om udbetaling af tilskud

Du skal anmode om udbetaling af dit tilskud på siden "Miljø- og fastholdelsestilsagn" i fællesskemaet, som du finder i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri's [Tast selv-service](#). På denne side i fællesskemaet skal du samtidig erklære, at du overholder tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke overholder betingelserne, skal du oplyse om det i bemærkningsfeltet i fællesskemaet og forklare, hvorfor du ikke overholder betingelserne. Du kan enten selv anmode om udbetaling via Tast selv-service, eller du kan give fuldmagt til din konsulent.

I fællesskemaet skal du som minimum udfylde siderne:

- Forside
- Bedriftens ejendomme
- Markplan og grundbetaling
- Miljø- og fastholdelsestilsagn

I de forskellige [brugerguides for fællesskemaet og IMK](#) kan du læse mere om, hvordan du skal udfylde siderne.

Når du anmoder om udbetaling af tilskud, skal du indtegne alle dine tilsagnsmarker i IMK. Hvis dine marker er præcis de samme som sidste år, kan du med fordel kopiere sidste års markkort. Du kan læse mere i bruger-guiden for IMK om, hvordan du skal indtegne dine marker, og hvilke værktøjer du kan bruge.

Når du indtegner dine marker i IMK, er det vigtigt, at du slår korttemaet "Miljøtilsagn – vådområder" til, så du kan se dit tilsagn og sikre dig, at du får indtegnet alle og hele dine tilsagnsmarker. Hvis du glemmer at indtegne en mark med tilsagn eller dele af den, vil tilsagnet som udgangspunkt bortfalde, og du skal tilbagebetale det tilskud, du tidligere har modtaget for arealet. Du finder korttemaet i fanen "Miljø- og økologitilsagn".

²⁰ Jf. artikel 13, stk. 1, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

²¹ Jf. § 25, stk. 2, nr. 2, og stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

Bemærk, at hvis du også har tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer på dine marker med 20-årig fastholdelse, kan det ofte være nødvendigt at opdele markerne i forbindelse med indtegnning. HUSK derfor at slå begge tilsagnstemaer til i IMK, når du tegner dine marker.

Vigtigt

Husk at slå korttemaet "Miljøtilsagn – vådområder" til, når du tegner i IMK, så du sikrer dig, at du får tegnet hele dit tilsagn ind. Du kan med fordel kopiere markerne fra tilsagnslaget.

I bilag 3 kan du se, hvilke afgrødekoder, der er relevante for dig at bruge, når du anmelder dine tilsagnsmarker.

7.3 Udbetalingskonto

Tilskuddet vil blive udbetalt til den konto, der er registreret som din NemKonto. Du kan indberette og ændre den konto, du ønsker som NemKonto, i dit pengeinstitut (eller netbank) eller på nemkonto.dk.

7.4 Nyt CVR-nummer

Hvis din bedrift får nyt CVR-nummer, skal du huske at få registreret din NemKonto på det nye CVR-nummer. Du skal desuden huske at indsende en erklæring om producentskifte, hvis du får et nyt CVR-nummer, fordi din bedrift har skiftet ejer i forbindelse med oprettelse eller ophør af et selskab. Læs mere i kapitel 10 om producentskifte.

7.5 Oplysninger til SKAT

Tilskuddet er skattepligtigt, og Landbrugsstyrelsen oplyser til SKAT, hvor meget du har fået udbetalt.

7.6 Loft over tilskud

Der er et EU-loft over, hvor stort et samlet tilskud du årligt kan modtage pr. ha fra ordninger under Landdistriktsprogrammet.²² Grundbetaling indgår derfor ikke i denne beregning.

Tilskudsloftet afhænger af, hvilke afgrøder du har haft i referenceåret på det enkelte areal:

• Flerårige specialafgrøder, fx frøplanter, frugt eller bær:	900 euro/ha/år
• 1-årige afgrøder på arealet, fx korn, raps, roer:	600 euro/ha/år
• Anden arealanvendelse, fx permanent græs:	450 euro/ha/år

Støtteloftet gælder for hver enkelt foranstaltning under Landdistriktsprogrammet. For eksempel er 20-årig fastholdelse og tilskud til pleje af græs- og naturarealer samme foranstaltning, og de vil derfor begge indgå i beregningen af støtteloftet.

Eksempel

Hvis du har et tilsagn om tilskud til fastholdelse på et areal, hvor du tidligere dyrkede korn (sats 3.500 kr./ha), og du på samme areal har et tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med afgræsning (sats 1.650 kr./ha eller 2.600 kr./ha), vil du ramme EU-loftet, og dit samlede tilskud vil blive nedsat til ca. 4.500 kr./ha.

²² Tilskudsloftet gælder udbetalinger fra alle ordninger under Landdistriktsprogrammet, herunder også tilsagn givet under Landdistriktsprogrammet 2007-2013/14 samt tidligere programmer.

8. Kombination med andre ordninger

Når du søger om tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, kan du samtidig søge om tilskud under grundbetalingsordningen og/eller søge tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer. Hvis du vælger at gøre dette, skal du også overholde betingelserne på disse ordninger. Du kan se, hvordan andre ordninger kan kombineres i forenelighedstabellen i bilag 1.

8.1 Grundbetaling

Grundbetalingen er en 1-årig støtteordning, som du kan søge, hvis du kan overholde det årlige aktivitetskrav (dvs. afgræsning eller slåning), se [Vejledning om grundbetaling](#).

8.1.1 Artikel 32

Hvis dine arealer er for våde til, at du kan opfylde de almindelige betingelser for grundbetaling, kan du stadig modtage grundbetaling under undtagelserne i artikel 32. Det er en forudsætning, at der retmæssigt blev udbetalt Enkeltbetaling til arealet i 2008, og at det projekt, der bliver gennemført på dine arealer, medvirker til implementering af Vandrammedirektivet, Habitatdirektivet eller Fuglebeskyttelsesdirektivet. Det er også muligt at søge grundbetaling under artikel 32 for arealer, der opfylder de nævnte betingelser, hvor der ikke er tilsagn om 20-årig fastholdelse, eller hvor tilsagnet er udløbet.

Hvis du søger grundbetaling under artikel 32 til en mark, skal du hvert år i fællesskemaet sætte kryds "Under artikel 32" ud for marken i markplanen.

Søger du grundbetaling under artikel 32 til en mark med tilsagn om 20-årig fastholdelse, skal du anmelde marken med afgrødekode 318 eller 316, hvis du har et tilsagn om 20-årig fastholdelse i et naturprojekt på kulstofrige lavbundslande (tilsagnstype 78), der udelukkende leverer CO₂-reduktion. Du skal dog, hvor det er muligt, overholde kravet om slåning eller afgræsning på marken i forhold til grundbetaling.

Du skal være opmærksom på, at det er en forudsætning for at modtage grundbetaling - også under artikel 32 - at du er aktiv landbruger. Se [Vejledning om grundbetaling](#).

8.1.2 Miljøfokusområder (MFO)

Når du søger grundbetaling, afhænger en del af dit tilskud af, om du kan leve op til de grønne krav. Et af disse krav er reglen om mindst 5 % miljøfokusområder (MFO), hvis du har mere end 15 ha i omdrift. Afhængig af arealets tidligere anvendelse kan arealer med 20-årig fastholdelse tælle med som MFO.

Hvis du søger grundbetaling under artikel 32 til marker med tilsagn om 20-årig fastholdelse, kan marken ikke anmeldes som MFO.

Du kan anmelde et areal som MFO-slåningsbrak (afgrødekode 308 eller 339), MFO-bræmmer (afgrødekode 329 eller 337 ved permanent græs), hvis marken i hele kalenderåret er et landbrugsareal og opfylder betingelserne for MFO. Læs mere om de grønne krav i [Vejledningen om grøn støtte](#). Vær opmærksom på, at du ikke kan anvende afgrødekoderne for slåningsbrak, hvis arealet i 2021 var anmeldt som permanent græs.

Når du anmelder dine arealer med tilsagn til 20-årig fastholdelse, som MFO, bliver årets tilskud reguleret til 0 kr./ha.

8.1.3 Permanent græs

Hvis arealet var omdrift forud for det 20-årige tilsagn om tilskud til fastholdelse, vil det beholde status som omdrift i hele tilsagnsperioden. Arealer i projektområdet, der ikke har tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, vil derimod få status som permanent græs efter 5 år. Arealer uden tilsagn, der anmeldes som MFO-brak, beholder dog status som omdrift, så længe de anmeldes som MFO-brak.

Det er ikke kategorien og satsen for dit tilsagn om tilskud til fastholdelse, der afgør, om du skal anmelde arealet med afgrødekode for permanent græs eller omdrift.

8.2 Pleje af græs- og naturarealer

Tilskud til pleje af græs- og naturarealer er en 5-årig ordning, hvor du kan søge tilsagn om tilskud, hvis du kan opfylde en række betingelser. Her skal du i en 5-årig periode pleje arealet med afgræsning eller slæt.

Selv om du har tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse kan du ikke være sikker på at få tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer til arealet. Hvis der kommer flere ansøgninger, end der er penge til, kan det blive nødvendigt at prioritere ansøgningerne. I prioriteringen vil arealer i vådområder få den laveste prioritet. Læs mere i [Vejledning om tilskud til pleje af græs- og naturarealer](#).

Hvis du både har tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse og til pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, kan du risikere at nå EU's loft for samlet tilskud pr. ha. Læs mere om EU's loft for støtte i afsnit 7.6.

Vigtigt

Du skal være opmærksom på kun at søge tilskud til pleje af græs- og naturarealer på de arealer, hvor du kan overholde betingelserne for afgræsning eller slæt i alle 5 år.

9. Kontrol og sanktion

Hvert år kontrollerer Landbrugsstyrelsen alle modtagne fællesskemaer administrativt. Derudover udvælger Landbrugsstyrelsen et antal ansøgninger, som vi kontrollerer enten ud fra telemåling eller ved fysisk kontrol på stedet, dvs. din bedrift.

Formålet med disse kontroller er at sikre, at reglerne for udbetaling af støtte bliver overholdt.²³

Kontrol sker på grundlag af din indsendte udbetalingsanmodning i fællesskemaet, din indtegning i IMK og markblokregistret. Din indtegning af tilsagnsarealerne i IMK bliver kontrolleret i forhold til de oplysninger, som Landbrugsstyrelsen har registreret om dit tilsagn i tilsagnslaget.

9.1 Høringsbreve

I forbindelse med kontrol kan du opleve at modtage høringsbreve, der vedrører fejl i din ansøgning. Som ansøger kan du i høj grad selv være med til at undgå, at du får fejl i din ansøgning ved at sikre, at din ansøgning er så korrekt som mulig. Du bør bl.a. være opmærksom på:

- ikke at søge støtte til ikke-støtteberettigede arealer.
- at tegne alle dine marker præcist.
- at lave tidlige og præcise ændringsforslag til markblokke, der er forkerte.
- at tegne dine marker korrekt i forhold til dit tilsagn. Det gør du lettest ved at slå tilsagnstemaet (Miljøtilsagn – vådområder) og projektemaet til, når du tegner markerne i IMK. I IMK finder du de forskellige projektemaer under fanen "Vandprojekter". Du skal være særligt opmærksom, at tilsagnsmarkerne ikke altid er helt ens, hvis du har mere end et tilsagn, fx både tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer og 20-årig fastholdelse til arealet.

9.2 Kontrol i forhold til markblokke

Det areal, du tegner, er det areal, som du søger støtte til, og som fremgår af din markplan. Det er derfor vigtigt, at du tegner dit tilsagnsareal nøjagtigt.

Det er kun arealer inden for markblokkene, som er støtteberettigede. Dette betyder, at arealer, som ligger uden for markblok, ikke bliver medregnet til det støtteberettigede areal. Hvis du mener, at markblokgrænsen er forkert, skal du sende et ændringsforslag²⁴ via IMK og tegne det areal, som du mener er støtteberettiget, i en selvstændig mark med markbloknummer 999999-99. Hvis du ikke gør det, vil du ikke kunne få tilsagn eller udbetaling til den del, der ligger uden for markblok.

Læs mere om indtegning i [Brugerguide til Internet Markkort](#). Bemærk, at du ved ansøgningsfristen for udbetaling skal råde over arealet som ejer eller forpagter.

9.3 Administrativ kontrol

Den administrative kontrol omfatter alle ansøgninger.²⁵ Vi kontrollerer bl.a., om flere ansøgere har tegnet det samme areal.

Hvis vi er usikre på, om betingelserne er overholdt på et areal, modtager du et brev, hvor du skal redegøre for arealets beskaffenhed. Det kan for eksempel dreje sig om, hvorvidt arealet er omlagt.

²³ Jf. artikel 24 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014.

²⁴ Jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 1737 af 27. november 2020 om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer.

²⁵ Jf. artikel 28 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014.

9.4 Kontrol på stedet

Kontrol på stedet kan varsles under forudsætning af, at det ikke forstyrrer kontrollens formål eller effektivitet.²⁶ I praksis betyder det, at kontrolbesøg foretages uanmeldt eller med et kort varsel på højst 48 timer.

Du har med din ansøgning accepteret, at vi udfører kontrol på bedriften. Hvis din bedrift udtages til et kontrolbesøg, har du pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Hvis vi ikke kan komme i kontakt med dig, sender vi dig et brev, hvori vi oplyser dig om, at vi gennemfører kontrol senest 48 timer efter, at du har modtaget brevet. Kontrollen af dine marker bliver gennemført på dette tidspunkt – også selv om du ikke har mulighed for at være til stede. Hvis du ikke selv har mulighed for at medvirke til, at kontrolbesøget kan gennemføres, kan du finde en stedfortræder. Det gælder også, hvis du ikke opholder dig på bedriften i en længere periode.

Kan vi ikke gennemføre en kontrol på grund af forhold, som du er årsag til, vil vi afvise din ansøgning om tilskud.²⁷ I en sådan situation vil du miste dit tilsagn, og vi vil derudover kræve, at du tilbagebetaler tidligere udbetalt tilskud.

Der er krav om, at du skal opbevare skatte-, moms- og driftsregnskaber for det tilsagnsår, som udbetaling af tilskud sker for, i mindst 5 år fra udbetalingstidspunktet.²⁸

Hvis der er betingelser, som vi ikke har kunnet kontrollere, fordi vi ikke har kunnet komme i kontakt med dig, betragtes disse betingelser som overtrådt.

Efter kontrollen vil du modtage et brev i Tast selv-service med kontrolresultaterne. Hvis kontrollen giver anledning til bemærkninger, vil du sammen med kontrolresultatet modtage en skriftlig høring. Her får du mulighed for at kommentere kontrolresultatet, som fremgår af "Egne kontrolresultater 2020".

Kontrolløren vil ikke besvare dine eventuelle kommentarer til kontrollen, men sender dem sammen med sine egne bemærkninger til den videre sagsbehandling, hvor der tages stilling til bemærkningerne, inden der træffes afgørelse.

Hvis vi ikke hører fra dig, træffer vi afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Konsekvensen ved overtrædelse af betingelserne i ordningen kan være, at du skal tilbagebetale tidligere udbetalt tilskud.

9.5 Overtrædelser af betingelser og sanktioner

Hvis vi ved kontrollen konstaterer, at du har overtrådt betingelserne, afhænger konsekvensen først og fremmest af, hvilken betingelse der er overtrådt.

Vi vurderer din sag afhængig af, om det er en overtrædelse af:²⁹

- Kriterier for støtteberettigelse
- Forpligtelser
- Andre forpligtelser

Kriterier for støtteberettigelse er grundlæggende betingelser, der giver adgang til ordningen, eller som skal overholdes i hele tilsagnsperioden. Det kan fx være betingelsen om, at arealet indgår i et vådområdeprojekt i hele tilsagnsperioden. Ved overtrædelse af disse betingelser beregner vi ikke sanktion, men arealet udgår af dit tilsagn, og du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage for dette areal.

²⁶ Jf. artikel 25 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014.

²⁷ Jf. artikel 59, stk. 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

²⁸ Jf. § 12, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

²⁹ Jf. artikel 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 samt artikel 35, stk. 1 og 2, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

Forpligtelser er de betingelser, der kompenseres for i ordningen. Det er fx, at arealerne skal være udlagt som græs- eller naturarealer i hele tilsagnsperioden.

Andre forpligtelser er øvrige betingelser, der ikke kompenseres for, men som du alligevel skal overholde for at modtage tilskud, fx pligten til at opbevare skatte-, moms- og driftsregnskaber i mindst 5 år fra udbetalingstidspunktet.

Ved overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser beregner vi en sanktion. I bilag 2 kan du se en vejledende oversigt over, hvordan vi sanktionerer de enkelte overtrædelser. Sanktionsprocenten afhænger af en konkret vurdering i den enkelte sag.

Har vi fundet en overtrædelse, vil du modtage et afgørelsesbrev, hvor vi nedsætter tilskuddet, fordi betingelserne ikke er overholdt. Du kan klage over afgørelsen, og du kan læse mere om, hvordan du klager i kapitel 10.11.

På de næste sider kan du læse mere om konsekvensen ved at overtræde forpligtelser/andre forpligtelser.

9.5.1 Overtrædelser af forpligtelser/andre forpligtelser

Ved overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser bliver overtrædelsen vurderet i forhold til:³⁰

- Alvor – hvor alvorlig er overtrædelsen i forhold til ordningens formål?
- Omfang – hvilken virkning har overtrædelsen på ordningens formål som helhed?
- Varighed – hvor længe vil arealet være påvirket af overtrædelsen?
- Hyppighed - har du inden for programperioden haft en lignende overtrædelse?

Vi laver en samlet vurdering af alvor, omfang og varighed for hver overtrædelsestype, og så inddeler vi overtrædelserne i vægtningskategorier på denne baggrund. I bilag 2 kan du se vejledende vægtningskategorier for hver overtrædelsestype. Læs mere om vægtningskategorier i næste afsnit.

Kriteriet "hyppighed" betyder, at sanktionen skærpes, hvis en overtrædelse har fundet sted flere gange hos den samme tilsagnshaver. Du kan læse mere i kapitel 9.8 om, hvordan vi beregner den skærpede sanktion for en gentagen overtrædelse.

9.6 Sådan beregner vi din sanktion

I de følgende kapitler har vi beskrevet, hvordan vi beregner sanktionen, så det er muligt for dig at regne efter, hvordan en eventuel sanktion er beregnet. Sanktionen beregnes kun for overtrædelser af typen forpligtelser/andre forpligtelser.

Når vi beregner, hvor stor sanktionen skal være, bruger vi to virkemidler:

- Vægtningskategorier; 1, 10, 25, 50 eller 100 %. Kategorierne er opgjort ud fra overtrædelsens alvor, omfang og varighed.
- Sanktionstrappe – en faktor, der ganges på overtrædelsen. Det vil sige, at arealmæssigt store eller gentagne overtrædelser giver forholdsmæssigt større sanktioner.

De to virkemidler, vægtningskategorier og sanktionstrappen, giver tilsammen mulighed for, at vi kan tilpasse sanktionerne efter, fx hvor alvorlig overtrædelsen er, eller hvor stort et areal overtrædelsen har berørt. Virkemidlerne betyder også, at vi kan nedsætte din udbetaling med et større beløb end det beløb, du egentlig skulle have udbetalt for det areal, hvor der er konstateret en overtrædelse. Det betyder fx, at en grov overtrædelse på et lille areal medfører en større nedsættelse, end hvad der svarer til udbetalingen på det lille areal. Nedsættelsen vil dog aldrig være større end dit samlede tilskud.

---

³⁰ Jf. artikel 35, stk. 3, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde. Det betyder, at vægtningskategorien i nogle sager kan være højere eller lavere end det, der fremgår af oversigten i bilag 2. Beregningen af sanktionen sker i trin og på afgrødegruppeniveau. I disse trin bruger vi også en række begreber (overtrædelsesprocent, sanktionsprocent og samlet sanktionsprocent), som går igen i de sanktionsbreve, som vi sender ud, hvorimod begrebet sanktionsprocent kun bruges i bekendtgørelsen. I det følgende gennemgås de enkelte trin i sanktionsberegningen, og bagefter kan du se en række eksempler.

Vigtigt

Begrebet afgrødegruppe bruges ved beregning af sanktion. En afgrødegruppe er tilsagnsmarker, der er givet i samme programperiode (fx 2014-2020) under samme foranstaltning (alle arealbaserede miljøtilsagn), og som har samme sats.

Hvis du modtager tilskud med forskellige satser på de enkelte arealer, vil disse indgå i forskellige afgrødegrupper. Et eksempel på dette er, hvis du har tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, og du på mark 1 har et tilsagn med tilskudssatsen 1.800 kr. pr. ha og på mark 2 har et tilsagn med tilskudssatsen 3.500 pr. ha. De to marker tilhører derfor to forskellige afgrødegrupper.

Trin 1: Vi vurderer overtrædelserne på markerne og beregner en samlet overtrædelsesprocent. Denne beregning sker ud fra forholdet mellem det areal, hvor der er fundet en overtrædelse, det samlede areal inden for afgrødegruppen og vægtningskategorien. Beregning af overtrædelsesprocenten for en vægtningskategori ser sådan ud:

$$\text{Overtrædelsesprocent} = \frac{\text{Overtrådt areal i vægtningskategorien} \times \text{Vægtningskategori}}{\text{Fastslået areal (indenfor afgrødegruppen)}}$$

Trin 2: Den samlede overtrædelsesprocent ganger vi med en faktor fra sanktionstrappen, og det resulterer i en sanktionsprocent. Sanktionstrappen bruges for at beregne en proportional stigning af sanktionen, så sanktionen bliver større ved store overtrædelser.³¹

Sanktionstrappe:

Interval for overtrædelsesprocent	Omregningsfaktor til sanktionstrappe	Maksimal sanktionsprocent efter omregning med sanktionstrappe
0 < overtrædelsesprocent ≤ 10	1	10
10 < overtrædelsesprocent ≤ 20	1,2	24
20 < overtrædelsesprocent ≤ 50	1,3	65
50 < overtrædelsesprocent ≤ 100	1,4	100*

* Den samlede sanktionsprocent kan aldrig overstige 100.

Vi finder sanktionsprocenten for overtrædelser på markniveau ved denne beregning:

$$\text{Sanktionsprocent på markniveau} = \text{Samlet overtrædelsesprocent} \times \text{Omregningsfaktor}$$

Trin 3: Hvis vi finder en overtrædelse på bedriftsniveau, beregner vi sanktion uden brug af sanktionstrappen. Beregningen ser således ud:

$$\text{Sanktionsprocent på bedriftsniveau} = \frac{\text{Vægtningskategorien} \times \text{Overtrådt areal}}{\text{Fastslået areal (indenfor afgrødegruppen)}}$$

³¹ Jf. § 23, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandtandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

Trin 4: Til sidst lægger vi sanktionsprocenterne for mark- og bedriftsovertrædelser sammen til en samlet sanktionsprocent. Den samlede sanktionsprocent er den procent, som vi nedsætter årets tilskud med for den pågældende afgrødegruppe.

Vi gentager trin 1-4 for hver afgrødegruppe, hvor vi har fundet overtrædelser på en mark i den pågældende afgrødegruppe.

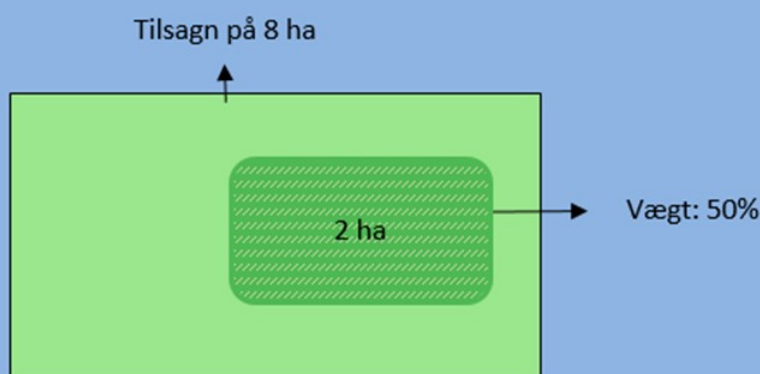
Eksempler på beregning af sanktion

I det følgende viser vi en række eksempler, hvor sanktionen beregnes.

Eksempel med én overtrædelse:

Eksempel 1:

Ansøger A har et tilsagn på 8 ha i afgrødegruppen. Der er konstateret en overtrædelse i vægtningskategori 50 % på en mark på 2 ha.

Trin 1

(her beregnes overtrædelsesprocenten):

$$\frac{2 \text{ ha}}{8 \text{ ha}} \times 50 \% = 12,5 \%$$

Trin 2

Sanktionsprocenten på 12,5 % ligger på andet trin af sanktionstrappen (10 < overtrædelsesprocenten ≤ 20), hvor der skal ganges med 1,2. Sanktionsprocenten er derfor:

$$12,5 \% \times 1,2 = 15$$

Trin 4

Da der ikke er andre overtrædelser, er sanktionsprocenten lig den samlede sanktionsprocent, og ansøger A skal have nedsat årets udbetaling med 15 %.

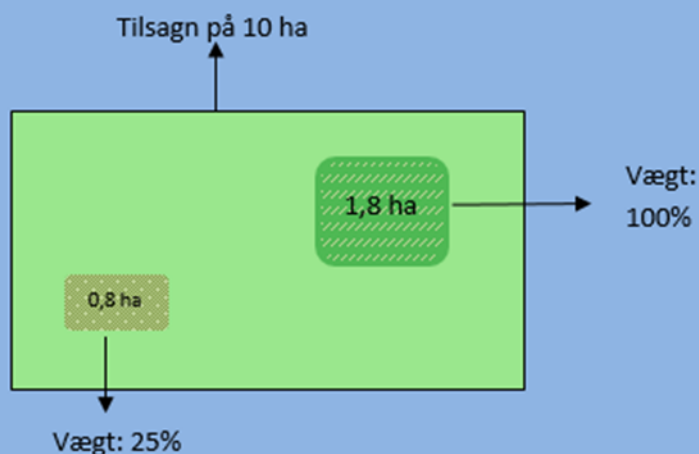
Hvis der er tale om flere typer af overtrædelser inden for en afgrødegruppe, vil hver enkelt overtrædelse indgå i beregningen af sanktionen af årets udbetaling, selvom overtrædelserne er sket helt eller delvist på det samme areal.

Eksempel på flere overtrædelser på samme mark:

Eksempel 2:

Ansøger B har et tilsagn på 10 ha, og der er 10 ha i afgrødegruppen. Der er en overtrædelse på 0,8 ha med vægtningskategori 25 %. På 1,8 ha er der en overtrædelse med vægtningskategorien 100 %. Overtrædelsen medfører også bortfald af tilsagnet på det berørte areal.

Sanktionen beregnes således:

Trin 1

Beregning af overtrædelsesprocenten:

$$25\% \text{ vægtningskategori: } \frac{0,8 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 25\% = 2\%$$

$$100\% \text{ vægtningskategori: } \frac{1,8 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 100\% = 18\%$$

$$\text{Den samlede overtrædelsesprocent er: } 2\% + 18\% = 20\%$$

Trin 2

Anvendelse af sanktionstrappen:

Den samlede overtrædelsesprocent på 20 % ligger i intervallet $10 < \text{overtrædelsesprocent} \leq 20$ i sanktionstrappen, så overtrædelsesprocenten skal ganges med faktor 1,2.

$$\text{Sanktionsprocenten er således: } 20\% \times 1,2 = 24\%$$

Trin 4

Da der ikke er overtrædelser på bedriftsniveau, er den samlede sanktionsprocent lig med sanktionsprocenten, dvs. at årets udbetaling i denne afgrødegruppe nedsættes med 24%. Desuden bortfalder tilsagnet på de 1,8 ha med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Tilsagnet bliver derfor nedskrevet til 8,2 ha.

Hvis vi konstaterer overtrædelser på både markniveau og på bedriftsniveau, beregner vi først sanktionsprocenten på markniveau (trin 2), hvorefter vi beregner den på bedriftsniveau (trin 3). Den samlede sanktion beregnes til sidst som summen af sanktionsprocenten på markovertrædelser og summen af sanktionsprocenten på bedrifts-overtrædelser (trin 4).

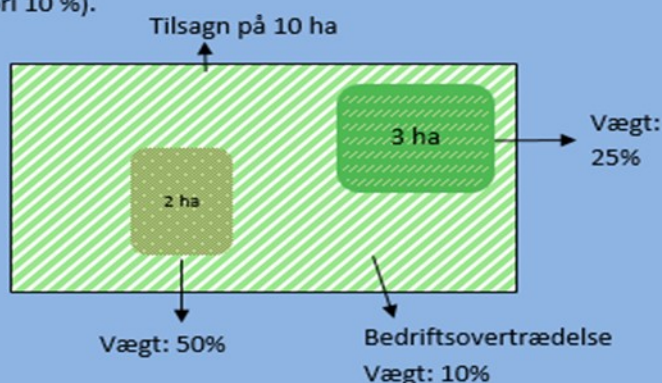
Eksempel på overtrædelser på både mark- og bedriftsniveau:

Eksempel 3:

Overtrædelse 1 på et areal på 3 ha med vægtningskategorien 25 %.

Overtrædelse 2 på et areal på 2 ha med vægtningskategorien 50 %.

Overtrædelse 3, der ikke knytter sig til arealer (overtrædelse på bedriftsniveau – vægtningskategori 10 %).

Trin 1

Beregning af overtrædelsesprocenten:

Overtrædelse 1

Vægtningsskategorier: 25 %

$$\text{Overtrædelsesprocent: } \frac{3 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 25 \% = 7,5 \%$$

Overtrædelse 2

Vægtningsskategorier: 50 %

$$\text{Overtrædelsesprocent: } \frac{2 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 50 \% = 10 \%$$

Den samlede overtrædelsesprocent for overtrædelse 1 og 2 er: $7,5 \% + 10 \% = 17,5 \%$

Trin 2

Anvendelse af sanktionstrappen:

Da den samlede overtrædelsesprocent er over 10 % men under 20 %, skal den samlede overtrædelsesprocent ganges med en faktor på 1,2.

$$\text{Sanktionsprocenten efter anvendelse af sanktionstrappen: } 17,5 \% \times 1,2 = 21\%$$

Trin 3

Overtrædelse på bedriftsniveau:

Vægtningsskategorier: 10 %

Overtrædelse 3 er på bedriftsniveau. Vi fastsætter derfor arealet, hvor der er en overtrædelse, som hele afgrødegruppen, dvs. 10 ha. Sanktionstrappen bliver ikke brugt på denne type overtrædelse. Det vil sige, at sanktionsprocenten beregnes som:

$$\frac{10 \text{ ha}}{10 \text{ ha}} \times 10 \% = 10 \%$$

Trin 4

Beregning af den samlede sanktionsprocent: $21 \% + 10 = 31\%$

Det betyder, at årets udbetaling i afgrødegruppen skal nedsættes med 31 %.

Ingen af overtrædelserne medfører bortfald af tilsagn, så tilsagnet er stadig på 10 ha.

9.7 Gentagelse af overtrædelse

Det kan betyde en skærpelse af sanktionen, hvis en forpligtelse eller en anden forpligtelse overtrædes gentagne gange.

Der er tale om gentagelse, når:

- overtrædelsen er begået af samme tilskudsmodtager
- der tidligere er begået andre lignende overtrædelser
- den tidligere overtrædelse er sket i:
  - det samme tilsagn som den nye overtrædelse
  - et andet miljøtilsagn, som er givet i 2015-2021
  - miljø- eller økologitilsagn givet i 2007-2014
- overtrædelsen er sket inden for den nuværende programperiode (eller inden for de sidste fire år).

I ansøgningsåret 2022 ser vi på overtrædelser, der er foregået fra 2014 til 2021.

Landbrugsstyrelsen skærper sanktionen ved at anvende en særlig sanktionstrappe for gentagelser.

Sanktionstrappe for gentagelser:

Interval for sanktionsprocent	Omregningsfaktor til sanktionstrappe	Sanktionsprocent efter brug af sanktionstrappe
0 <overtrædelsesprocent ≤ 10	1,2	12
10 <overtrædelsesprocent ≤ 20	1,5	30
20 <overtrædelsesprocent ≤ 50	1,8	90
50 <overtrædelsesprocent ≤ 100	2,0	100*

*Sanktionsprocenten kan aldrig overstige 100.

I de tilfælde, hvor der inden for afgrødegruppen er både førstegangsovertrædelser og gentagne overtrædelser, anvendes efter fast praksis sanktionstrappen for gentagelse for alle overtrædelserne, hvis arealet med gentagelse udgør 15 % eller mere af det samlede areal med overtrædelse. I de tilfælde, hvor arealet med gentagne overtrædelser er mindre end 15 % af det samlede areal med overtrædelse, anvendes den almindelige faktor i sanktionstrappen også på gentagelser.

Den skærpede sanktionstrappe bruges ikke ved bedriftsovertrædelser. Ved bedriftsovertrædelser er udgangspunktet efter styrelsens praksis, at sanktionsprocenten ved gentagelser forhøjes med 50 %.

Eksempel på sanktion ved gentagelse (sammenlign med eksempel 1):

Eksempel 4:

Ansøger E har et tilsagn på 8 ha i afgrødegruppen. Der er konstateret en overtrædelse i vægtningskategori 50 % på en mark på 2 ha. En lignende overtrædelse blev også konstateret i 2013.

Trin 1

Beregning af overtrædelsesprocenten: $\frac{2 \text{ ha}}{8 \text{ ha}} \times 50 \% = 12,5 \%$

Trin 2

Overtrædelsesprocenten på 12,5 % lander på andet trin af sanktionstrappen (10 < sanktionsprocent ≤ 20), hvor der skal ganges med 1,5.

Sanktionsprocenten er derfor: $12,5 \% \times 1,5 = 18,75 \%$

Trin 4

Da der ikke er overtrædelser på bedriftsniveau, er sanktionsprocenten lig den samlede sanktionsprocent, dvs. Ansøger E skal have nedsat årets udbetaling med 18,75 %. (du kan sammenligne med eksempel 1, hvor der kun var overtrædelse i ét år, og her blev årets udbetaling nedsat med 15 %).

9.8 Udelukkelse

Hvis vi efter kontrol vurderer, at overtrædelsen af forpligtelser eller andre forpligtelser er alvorlig, kan det have store konsekvenser for dine tilsagn. Konsekvenserne kan være, at:³²

- tilskud ikke udbetales for kontrolåret og det efterfølgende år
- tilsagnet bortfalder, og vi kræver tilbagebetaling af tilskud
- tilskud for eventuelle andre miljø- og økologiordninger fra 2015-2020 ikke udbetales for kontrolåret og det efterfølgende år
- du ikke kan få et nyt miljøtilsagn i kontrolåret eller det efterfølgende år (hvis du allerede har fået et nyt tilsagn i kontrolåret, vil det bortfalde)

Du kan også risikere, at du ikke får udbetalt tilskud eller bliver udelukket fra ordningen, hvis du har leveret falsk bevismateriale for uretmæssigt at få udbetalt støtte eller ikke har indsendt de nødvendige oplysninger som følge af forsømmelse.³³

³² Jf. artikel 35, stk. 5, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

³³ Jf. artikel 35, stk. 6, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

10. Producentkifte

Når du ønsker at producentkifte et tilsagn om tilskud til 20-årige fastholdelse, skal du benytte papirudgaven af producentkifteerklæringen. Du kan læse mere om producentkifte generelt på vores [hjemmeside for producentkifte](#) og finde links til de relevante sider og vejledninger.

10.1 Producentkifte/ophør af tilsagn

Du kan overdrage dit tilsagnsareal til en ny ejer eller forpagter, når arealet bliver solgt, bortforpagtet, eller forpagtningen ophører. I den situation skal du vælge enten, at:

- overdrage tilsagnet til den nye ejer eller forpagter, som herefter skal opfylde betingelserne (se afsnit 10.2.1), eller
- lade tilsagnet ophøre uden at tidligere udbetalt tilskud skal betales tilbage (se afsnit 10.2.2).

Du skal indsende erklæring om producentkifte, hvor du giver Landbrugsstyrelsen besked om, at du enten overdrager tilsagnet eller lader det ophøre. Ellers bortfalder tilsagnet, og du vil modtage et krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Hvis du har andre tilsagn på de arealer, du ønsker at overdrage, skal du være opmærksom på, at der kan gælde andre regler for producentkifte. Du kan se hvilke ordninger, du skal være opmærksom på, på vores [hjemmeside](#) eller på faktaarket for producentkifter.

Vigtigt

Du skal være opmærksom på, at bestemmelserne i servitutten fortsat gælder, selv om tilsagnet ophører.

10.1.1 Overdragelse med producentkifte af tilsagn

Du anmelder producentkiftet ved at udfylde og indsende en producentkifteerklæring, som kan findes på Landbrugsstyrelsens [hjemmeside](#), eller kan fås ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen, [Team Miljøtilskud](#).

Ved producentkifte skal du **altid** udfylde "Producentkifteerklæring", og medmindre du overdrager hele bedriften, skal du også udfylde "Skema over marker". Desuden kan du få brug for andre af de blanketter, du finder sammen med "Producentkifteerklæring".

Hvis du er i tvivl om, hvilke blanketter du skal udfylde, kan du læse mere på vores [hjemmeside](#) eller kontakte [Team Miljøtilskud](#).

Frist for indsendelse af producentkifteerklæring

Fristen for at indsende producentkifteerklæring til Landbrugsstyrelsen er fristen for indsendelse af fællesskemaet. Hvis erhverver har indberettet tilsagnet i sit fællesskema, kan erklæringen dog indsendes efterfølgende inden for en frist, som Landbrugsstyrelsen fastsætter.³⁴ Hvis fristen for indsendelse af producentkifteerklæring ikke overholdes, kan det medføre bortfald af tilsagn.

Overdragelse mindre end 8 uger før ansøgningsfristen

³⁴ Jf. § 14, stk. 6, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

Hvis overdragelsen sker mindre end 8 uger før fællesskemafristen, skal producentskifteerklæringen dog være modtaget senest 8 uger efter overdragelsestidspunktet.³⁵ Hvis overdragelsen fx finder sted den 10. april, skal producentskifteerklæringen være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest den 5. juni.

Dispensation

Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fristen for anmeldelse om producentskifte.³⁶ Forinden skal Landbrugsstyrelsen have modtaget en begrundet ansøgning om dispensation. Læs mere i vejledning om producentskifte, som du kan finde på vores [hjemmeside](#), samt om dispensationsmuligheder generelt under afsnit 11.6.

Indtræden i tilsagnet og anmeldelse af tilsagnsmarker efter producentskifte af tilsagn

Erhverver træder automatisk ind i tilsagnet fra overdragelsestidspunktet, hvis producentskifteerklæring modtages rettidigt i Landbrugsstyrelsen.³⁷ Som erhverver skal du være opmærksom på tilsagnets betingelser, da du nu er ansvarlig for at overholde betingelserne fra overdragelsestidspunktet.

Efter en overdragelse med producentskifte af tilsagn er det erhverver, som skal indberette tilsagnsmarker i sit fællesskema på siden "Markplan og grundbetaling" og på siden "Miljø- og fastholdelsestilsagn". Det er også erhverver, som skal erklære, at betingelserne vil blive overholdt.

Tilskuddet vil blive udbetalt til den ansøger, der har anmodet om udbetaling i fællesskemaet, og som råder over arealet ved ansøgningsfristens udløb.

Hvis et producentskiftet tilsagn bortfalder efter overdragelsen, kræver Landbrugsstyrelsen normalt, at tidligere udbetalt tilskud skal betales tilbage af erhverver. Det gælder også for tilskud, som er udbetalt til overdrager.³⁸

10.1.2 Overdragelse uden producentskifte af tilsagn

Du kan også lade tilsagnet ophøre, når du overdrager dit tilsagnsareal. Overdragelse af dit tilsagnsareal kan ske ved at sælge det, bortforpagte det, eller ved at forpagtningen ophører. I denne situation skal du ikke betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.³⁹ Selvom du overdrager dit tilsagn, vil de tinglyste servitutter fortsat være gældende.

---

³⁵ Jf. § 14, stk. 3, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

³⁶ Jf. § 14, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

³⁷ Jf. § 14, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

³⁸ Jf. § 14, stk. 1, 2. pkt., i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

³⁹ Jf. artikel 47, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

Din oplysningspligt

Ønsker du at overdrage dine arealer og lade tilsagnet ophøre, skal du hurtigst muligt underrette Landbrugsstyrelsen om, at du har overdraget arealerne. Det gør du ved at udfylde og indsende blanketten "Overdragelse uden producentskifte af tilsagn" (den 'blå blanket'), som du kan finde på vores [hjemmeside](#). Du skal huske, at både overdrager og erhverver skal underskrive producentskifteerklæringen. Du kan som overdrager vælge at indsende dokumentation for overdragelsen, eksempelvis en salgsaftale eller en forpagtningsaftale, i stedet for en underskrift fra erhverver. Datoen for overdragelsen skal fremgå af enten blanketten eller den indsendte dokumentation.

Det er en fordel for dig, at du indsender enten blanketten eller dokumentation for overdragelse hurtigst muligt, så du undgår, at vi sender dig høringer. Derudover kan det påvirke ansøgningen for næste år, hvis vi ikke har alle relevante oplysninger. Opfylder du ikke din oplysningspligt, kan Landbrugsstyrelsen bestemme, at dit tilsagn bortfalder, og at du skal tilbagebetale allerede udbetalt tilskud.

Omgåelse

Vær opmærksom på, at visse tilfælde af salg, bortforpagtning eller ophør af forpagtning efter en konkret vurdering kan betragtes som omgåelse.⁴⁰ Landbrugsstyrelsen vil foretage en konkret vurdering af, om der foreligger omgåelse fx i følgende tilfælde:

- Du bortforpagter tilsagnsarealerne og lader dermed tilsagnet ophøre. Herefter generhverver du de samme arealer efter ganske kort tid og anmelder arealerne på Fælleskemaet ved den første ansøgningsrunde efter overdragelsen.

Ovenstående eksempel er ikke altid en omgåelse af reglerne, men hvis Landbrugsstyrelsen vurderer, at der er tale om omgåelse, skal du betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.⁴¹

10.2 Du kan indtræde i en andens ansøgning om nyt tilsagn

Du kan indtræde i en anden landmands ansøgning om nyt tilsagn. Det kan eksempelvis være, hvis en landmand har ansøgt om nyt tilsagn til et areal, og arealet overdrages til en anden landmand, inden Landbrugsstyrelsen har givet tilsagnet. I dette tilfælde kan den nye landmand indtræde i overdragerens ansøgning.⁴²

Du skal indsende [Erklæring om indtrædelse i ansøgning om tilsagn](#), hvis du ønsker at træde ind i en ansøgning om tilsagn. Skemaet findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside eller ved at kontakte Landbrugsstyrelsen, [Team Miljøtilskud](#).

---

⁴⁰ Jf. artikel 60 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

⁴¹ Jf. artikel 63, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

⁴² Jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

11. Fælles regler for arealbaserede tilsagn under landdistriktsprogrammet

I dette kapitel kan du læse om de regler, der er fælles for de tilsagn, der er givet i 2015-2020.

11.1 Bortfald af tilsagn

Et tilsagn om tilskud bortfalder eller kan bortfalde blandt andet, hvis:⁴³

- kriterierne for støtteberettigelse ikke er overholdt
- visse typer af forpligtelser eller forbud ikke er overholdt (fx sprøjtning)
- du som tilsagnshaver har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger, eller du har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse
- du ikke opfylder dine pligter i forbindelse med kontrol
- du ikke opfylder din oplysningspligt
- du ikke overholder fristen for indsendelse af erklæring om producentskifte
- du ikke overholder fristen for at indsende fællesskemaet
- du ikke overholder fristen for at anmode om udbetaling i fællesskemaet

Hvis overtrædelsen medfører, at tilsagnet bortfalder, vil vi også kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud (dog max 5 år). Indtil tilskuddet er betalt tilbage, bliver der beregnet renter med den rentesats, der er fastsat i henhold til renteloven, dog minimum 50 kr. Der bliver beregnet renter fra den dato, hvor betalingsfristen udløber, og indtil beløbet er indbetalt. En klage har ikke opsættende virkning. Det betyder, at du skal indbetale det opkrævede beløb, selvom der er en klagesag i gang.

11.2 Omdannelse

Du kan i visse situationer ændre dit tilsagn til en anden type tilsagn under Landdistriktsprogrammet uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud, hvis:

- omdannelsen indebærer klare fordele for miljøet, og
- betingelserne i den nye forpligtelse er væsentligt strengere i forhold til den eksisterende forpligtelse.

Tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse kan ikke omdannes, men du kan omdanne andre tilsagn til tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, hvis arealerne i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Du kan fx omdanne et tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer til et tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse. Når du omdanner til tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, indgår du i en 20-årig tilsagnsperiode.

Du skal være opmærksom på, at den årlige frist for ansøgning om omdannelse er den samme, som er gældende for ansøgning om det tilsagn, som du søger omdannelse til. Det vil sige, at fristen for omdannelse til et tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse er den 31. august.

---

⁴³ Jf. §§ 24 og 25 i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

Når du søger om omdannelse af et tilsagn, omdannes tilsagnet først fra 1. september i det år, hvor omdannelsen søges. Det vil sige, at hvis du søger omdannelse af et tilsagn i ansøgningskemaet til et tilsagn om tilskud til 20-årig fastholdelse, kan tilsagnet først omdannes fra 1. september 2022.

11.3 Ekspropriation og jordfordeling

11.3.1 Ekspropriation

Ekspropriation betyder, at offentlige myndigheder varigt eller for en periode overtager dine arealer. Ved ekspropriation har du ikke selv valgt at overdrage dine arealer, men det sker efter krav fra en myndighed.⁴⁴ Når et areal bliver eksproprieret, vil der som hovedregel ikke være krav om, at du skal tilbagebetale tidligere udbetalt tilskud til arealet.⁴⁵ Du skal fremsende kopi af den afgørelse om ekspropriation, som du har modtaget fra den pågældende myndighed.

Nedenstående gælder dog også forhold, dvs. hvor du har indgået en frivillig aftale med myndigheden på ekspropriationslignende vilkår, dvs. i tilfælde hvor der ellers ville være sket en egentlig ekspropriation.

Force majeure

Ekspropriation kan anmeldes som force majeure, hvis det vedrører hele eller en væsentlig del af bedriften og ikke kunne forudses på ansøgningstidspunktet. Her skal du kontakte Landbrugsstyrelsen senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til det.⁴⁶ Tilsagnet bortfalder som regel for de pågældende arealer, men kan evt. opretholdes ved midlertidige ekspropriationer. Læs mere i afsnit 11.8.

Indgreb af myndigheder

Ekspropriation betragtes og behandles dog oftest som offentlige eller af myndighederne godkendte indgreb, som led i fysisk planlægning. Det kan gælde bedriften eller en del af bedriften. Her er den ingen tidsfrist for anmeldelsen. Tilsagnet bortfalder altid for de pågældende arealer.⁴⁷

Du kan ikke søge om udbetaling af tilskud til et areal, hvis myndigheden overtager tilsagnsarealet inden udløbet af ansøgningsfristen i det pågældende tilsagnsår.

Hvis du allerede har søgt om udbetaling til et areal, der eksproprieres i løbet af tilsagnsåret, skal du trække tilsagnsarealet ud af ansøgningen.

Hvis du ikke har underrettet Landbrugsstyrelsen om ekspropriationen, og vi ved kontrollen konstaterer, at du ikke har overholdt alle tilsagnsbetingelserne, kan det medføre bortfald og evt. krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

11.3.2 Jordfordeling

Hvis nogle af dine tilskudsarealer er fragået som følge af jordfordeling, skal du informere os om det. Du skal indsende dokumentation for jordfordelingen, for eksempel ved at indsende kopi af den underskrevne jordfordelingsoverenskomst. Arealet udgår af tilsagnet med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, hvor betingelserne for tilsagnet ikke opfyldes for hele tilsagnsåret.⁴⁸

---

⁴⁴ Jf. lov nr. 96 af 31. marts 1965 om ekspropriationer under ministeriet for offentlige arbejder med senere ændringer.

⁴⁵ Jf. art. 4, stk. 1, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

⁴⁶ Jf. art. 4, stk. 2, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

⁴⁷ Jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 67 af 28. januar 2015 om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer samt artikel 47, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

⁴⁸ Jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 67 af 28. januar 2015 om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer samt artikel 47, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

11.4 Revisionsklausul

Du kan kun få udbetalt tilskud til 20-årig fastholdelse under det nuværende Landdistriktsprogrammet for forpligtelser, som er mere vidtgående, end hvad du i forvejen er forpligtet til.⁴⁹ Hvad du i forvejen er forpligtet til, fremgår først og fremmest af love eller bekendtgørelser. Forpligtelserne kan dog også fremgå af afgørelser truffet af en offentlig myndighed, som pålægger dig obligatoriske begrænsninger/restriktioner for dine aktiviteter på et givet areal (pålæg, påbud, forbud og tilsvarende i medfør af lovgivning).

Kommer der nye regler, eller træffer en myndighed en afgørelse, som skærper eksisterende forpligtelser eller pålægger dig nye forpligtelser, skal tilsagnene tilpasses/revideres, så der kun ydes tilskud for forpligtelser, der er mere vidtgående, end hvad du i forvejen er forpligtet til. Dette fremgår af EU-reglers såkaldte revisionsklausul.⁵⁰

Hvis du ikke kan acceptere tilpasningen af tilsagnet, kan du lade hele dit tilsagn ophøre på grund af revisionsklausulen uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.⁵¹ Du skal i så fald sende os en erklæring om anvendelse af revisionsklausul, som du finder på Landbrugsstyrelsens hjemmeside under ordningen 20-årig fastholdelse. Dit tilsagn ophører så fra begyndelsen af det pågældende tilsagnsår, uden at du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.

Fristen for at indsende erklæringen er den samme som fristen for fællesskema. Du kan dog altid indsende erklæringen senest 8 uger efter, at den nye regel, der påvirker tilsagnet, træder i kraft. Hvis de 8 uger udløber på en helligdag, en lørdag eller en søndag, så udløber fristen den første arbejdsdag, der følger herefter.

Det kan fx være, at du pålægges at anlægge en offentlig vandboring på dit areal med en 25 meters beskyttelseszone. Hvis du på baggrund af påbuddet ønsker, at hele dit tilsagn ophører, skal du indsende en erklæring om anvendelse af revisionsklausul. Du skal indsende erklæringen inden fællesskemafristen. Du har dog altid 8 uger til at indsende erklæringen fra den dag, reglen træder i kraft. Hvis du ikke indsender en erklæring, og vi ikke hører fra dig, vil tilsagnet kun bortfalde på de arealer, der er omfattet af revisionen uden krav om tilbagebetaling.

11.5 Suspension

Suspensionsreglen⁵² indebærer, at du i visse tilfælde kan få adgang til at afhjælpe en overtrædelse, så din udbetaling af støtte i det pågældende år ikke reduceres. Udbetaling af miljøtilskuddet vil i stedet blive suspenderet, indtil du har afhjulpet overtrædelsen. Suspensionsreglen anvendes ved manglende opfyldelse af følgende betingelse:

- Information om tilsagnet på erhvervsmæssig hjemmeside⁵³, jf. afsnit 4.2.

I tilfælde af manglende opfyldelse af en eller flere af de nævnte betingelser sender vi dig et brev om afhjælpning af situationen med en frist hertil på 14 dage. Hvis du ikke afhjælper situationen med den manglende opfyldelse af en eller flere af disse betingelser inden for den nævnte frist, sender vi dig et nyt brev til om afhjælpning af situationen med en frist hertil på 7 dage.⁵⁴ Afhjælper du situationen inden for fristen, eksempelvis ved at indsætte logo og tekst på din hjemmeside og dermed opfylder kravet om information om tilsagnet, kan din støtte udbetales. Afhjælper du ikke situationen inden for fristen, træffer vi afgørelse om nedsættelse af dit tilskud.

⁴⁹ Jf. artikel 28, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

⁵⁰ Jf. artikel 48 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

⁵¹ Jf. artikel 48 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013.

⁵² Jf. § 21 a i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁵³ Jf. § 21 a, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁵⁴ Jf. § 21 a, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

11.6 Oplysningspligt⁵⁵

Du har pligt til at oplyse Landbrugsstyrelsen om, hvis du ikke længere opfylder betingelserne i tilsagnet. Hvis du ikke opfylder oplysningspligten for et areal, vil Landbrugsstyrelsen som udgangspunkt træffe afgørelse om bortfald af tilsagnet og kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.⁵⁶

Svindel med støtteberettigelse og misbrug af tilskud

Landbrugsstyrelsen kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig med EU-midler. Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, der påvirker retten til støtte eller omfanget af støtte. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af en oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til. Omgåelse, herunder når ansøger kunstigt opdeler sin virksomhed for at opfylde betingelserne til tilskud, betragtes også som svig. Ligeledes kan grov forsømmelse af tilsyn med opgaver, som støttemodtager får løst af tredjepart, blive behandlet som en forsætlig forsømmelse. Landbrugsstyrelsen forbeholder sig retten til at kontakte tredjeparter med forbindelse til ansøgninger som del af kontrol for svig.

Svig medfører, at støtten helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre støtteudelukkelse,⁵⁷ bøde eller politianmeldelse.⁵⁸ Det er derfor vigtigt, at du kontakter os, hvis du er i tvivl om, hvorvidt en løsning eller fremgangsmåde er legitim og i overensstemmelse med støttebetingelserne.

11.7 Dispensation

Hvis du i særlige tilfælde ikke kan opfylde betingelserne i tilsagnet, har du mulighed for at søge om dispensation. Ansøgning om dispensation skal være skriftlig og velbegrundet. Den sendes til Landbrugsstyrelsen, gerne på e-mail til arealtilskud@lbst.dk. På den måde giver du Landbrugsstyrelsen mulighed for at vurdere din specielle situation. Landbrugsstyrelsen vil herefter tage stilling til, om din ansøgning kan imødekommes og sende dig en skriftlig afgørelse.

Du skal søge dispensation, inden du foretager dig noget, der kan være i strid med betingelserne, fx:

- Hvis du har behov for at foretage kemisk bekæmpelse af ukrudtsarter.
- Hvis du har behov for at tilskudsfordre (fx ved helårsafgræsning).

Vigtigt

Du skal være opmærksom på, at for arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vil det i de fleste tilfælde også være nødvendigt at indhente en dispensation fra kommunen, hvis du fx ønsker at foretage kemisk bekæmpelse eller ønsker at tilskudsfordre. Det er en fordel, hvis dette afklares med kommunen, inden du søger dispensation hos Landbrugsstyrelsen.

Hvis der er tale om helt ekstraordinære og uforudsigelige begivenheder, er der også mulighed for at påberåbe force majeure (se afsnit 11.8).

Dispensation gives kun i særlige tilfælde, og ansøgning skal være velbegrundet, fx i forholdene på tilsagnsmarken. Som udgangspunkt gives der ikke dispensation, hvis vi har varslet, at vi kommer på kontrol. Ligeledes gives der heller ikke dispensation for overtrædelser konstateret på en kontrol. Hvis arealet godkendes i kontrol, har det ingen konsekvens, at du har fået afslag på dispensation. Hvis der ved kontrollen konstateres overtrædelser, bliver de behandlet iht. sanktionsreglerne.

⁵⁵ Jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 114 af 6. februar 2020 af lov om Landdistriktsfonden.

⁵⁶ Jf. § 25, stk. 1, nr. 3 og stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder med senere ændringer.

⁵⁷ Jf. artikel 77, stk. 4, litra c, i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013.

⁵⁸ Jf. § 12 i bekendtgørelse nr. 114 af 6. februar 2020 af lov om Landdistriktsfonden og § 289 a i bekendtgørelse nr. 976 af 17. september 2019 af straffeloven.

Ved en kontrol på stedet konstaterer kontrolløren de faktiske forhold på arealerne, der kontrolleres. Alle overtrædelser fremgår af kontrolresultatet – også selvom der er givet dispensation. Hvis der er givet dispensation for særlige forhold, skriver kontrolløren dette i bemærkningen til overtrædelserne. Der vil blive taget højde for dispensationen i den efterfølgende sagsbehandling.

11.8 Force majeure og usædvanlige omstændigheder

Landbrugsstyrelsen kan i nogle situationer frafalde krav om tilbagebetaling i tilfælde af force majeure eller ekstraordinære omstændigheder.⁵⁹

Force majeure er helt ekstraordinære og uforudsigelige begivenheder som fx:

- støttemodtagerens død
- støttemodtagerens uarbejdsdygtighed i længere tid
- en alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører bedriften
- ødelæggelse af stalde på bedriften ved ulykke
- en epizooti eller en plantesygdom, der rammer henholdsvis hele støttemodtagerens besætning eller en del af denne eller alle støttemodtagerens afgrøder eller en del af disse
- ekspropriation af hele eller en væsentlig del af bedriften, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Der skal være sammenhæng mellem årsagen til den manglende overholdelse af regler og tidspunktet for den særlige begivenhed. Hvis du vil påberåbe dig force majeure eller usædvanlige omstændigheder, skal du underrette Landbrugsstyrelsen senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til at gøre det.⁶⁰ Der skal medsendes dokumentation for, at der foreligger force majeure.

Force majeure medfører altid bortfald af årets udbetaling. Hvis det er force majeure pga. en etårig hændelse, opretholdes tilsagnet. Hvis det er en ændring af forholdene, der vurderes at blive længerevarende, kan tilsagnet bortfalde fremadrettet (uden krav om tilbagebetaling).

BEMÆRK, at du altid har pligt til at oplyse Landbrugsstyrelsen om eventuelle ændrede forhold på dine tilsagnsarealer, som betyder, at du ikke kan overholde betingelserne i dit tilsagn.

11.9 Indsamling og offentliggørelse af data⁶¹

For at kunne administrere ordningen har Landbrugsstyrelsen brug for en række oplysninger. Hvordan disse oplysninger indhentes og behandles, er beskrevet i de følgende kapitler.

11.9.1 Brug af data i ansøgningskemaet

Oplysningerne i ansøgningskemaet bruger Landbrugsstyrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol af de meddelte tilsagn. Oplysningerne vil også blive brugt af Landbrugsstyrelsen eller andre dele af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og tredjemand til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål.

Landbrugsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de pågældende data, herunder at databehandlingen overholder gældende lovkrav, jf. databeskyttelsesloven (se kapitel nedenfor). Registerne føres og opbevares elektronisk hos Landbrugsstyrelsen.

⁵⁹ Jf. artikel 4, stk. 1, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

⁶⁰ Jf. artikel 4, stk. 2, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014.

⁶¹ Jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) og Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 (Databeskyttelsesforordningen).

11.9.2 Opbevaring af kontroloplysninger

Oplysninger, der bliver indhentet til kontrol, vil blive opbevaret i Landbrugsstyrelsen til brug for kontrol af flere støtteordninger. Oplysningerne vil endvidere blive brugt til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål. Opbevaring og anvendelse af data sker i henhold til databeskyttelsesloven, hvis behandlingen af oplysninger er omfattet af denne lov. Databeskyttelsesloven gælder som hovedregel kun for behandlingen af oplysninger om fysiske personer og ikke virksomheder (med undtagelse af enkeltmandsvirksomheder). Hvis du søger om tilsagn som fx aktieselskab, vil de oplysninger om dit selskab, som vi behandler, normalt ikke være omfattet af persondataloven.

Som ansøger har du desuden ret til aktindsigt i din sag efter reglerne i forvaltningsloven, uanset om du søger som fysisk eller juridisk person.

11.9.3 Hvad er dine rettigheder i forhold til de registrerede oplysninger?

Databeskyttelsesloven giver dig ret til at søge indsigt i, hvilke personoplysninger Landbrugsstyrelsen har registreret om dig.⁶² Du har også ret til at få rettet eller slettet eventuelt urigtige eller vildledende oplysninger.⁶³

11.9.4 Anvendelse af oplysninger fra fællesskemaet og offentliggørelse af data

Hvis du indsender tilsagnsskema 2022 og/eller fællesskema 2022, skal du være opmærksom på, at:

- de afgivne oplysninger i Fællesskemaet vil blive behandlet i forbindelse med afgørelse om udbetaling af støtte fra Landbrugsstyrelsen under EAGF og EAFRD (EU's landbrugs- og landdistriktsordninger).
- de afgivne oplysninger i Tilsagnsskemaet vil blive behandlet i forbindelse med afgørelse om tilsagn om tilskud fra Landbrugsstyrelsen under EAGF og EAFRD.
- Landbrugsstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, er dataansvarlig.
- Landbrugsstyrelsen, Pioner Allé 9, 6270 Tønder, er databehandler.

11.10 Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over Landbrugsstyrelsens afgørelse, hvis du mener, at afgørelsen er truffet på et forkert grundlag, og du eksempelvis har nye oplysninger til din sag.

Klagen skal være skriftlig og angive på hvilke punkter, den påklagede afgørelse anses for urigtig samt en begrundelse herfor. Landbrugsstyrelsen vurderer herefter, om der er grundlag for at genoptage sagen. Hvis vi fastholder vores afgørelse i sagen, sender vi din klage sammen med vores kommentarer til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse i sagen.

Du klager via klageportalen, som du finder på Nævnenes Hus' hjemmeside. Derinde kan du læse, hvordan du skal gøre, og se status på din sag. Du logger på klageportalen med MitID.

Din klage bliver automatisk sendt til os i Landbrugsstyrelsen. Hvis vi fastholder vores afgørelse, sender vi klagen videre til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via klageportalen. Du får besked, hvis vi sender din klage videre.

Hvis du ikke sender din klage via klageportalen, afviser Miljø- og Fødevarerklagenævnet din klage, medmindre du er fritaget for brug af klageportalen. Du kan læse mere om fritagelse fra klageportalen på nævnets hjemmeside.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra den dag, du modtog afgørelsen. Modtages klagen for sent, vil den ikke blive behandlet, medmindre der foreligger særlige grunde, som kan begrunde fristoverskridelsen. Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om afvisning på grund af overskridelse af klagefristen.

Du kan sende klagen pr. mail til Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk eller med posten til:

⁶² Artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 2016/679 af 27. april 2016 (Databeskyttelsesforordningen).

⁶³ Artikel 16 og 17 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 2016/679 af 27. april 2016 (Databeskyttelsesforordningen).

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, hvilket betyder, at Landbrugsstyrelsens afgørelse er gældende, indtil den eventuelt ændres. Det betyder, at du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage, hvis Landbrugsstyrelsen har krævet dette i afgørelsen. Hvis ikke du gør det, bliver kravet forrentet fra udløbet af indbetalingsfristen.⁶⁴ Det vil sige, at i sager, hvor Landbrugsstyrelsen har krævet tilbagebetaling af tilskud, påløber der renter til kravet, mens din klagesag behandles.

---

⁶⁴ Jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 114 af 6. februar 2020 af lov om Landdistriktsfonden.

12. Retsgrundlag

De vigtigste regler fremgår af:

- Bekendtgørelse nr. 1850 af 15. december 2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
- Bekendtgørelse nr. 544 af 31. maj 2016 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
- Bekendtgørelse nr. 1528 af 14. december 2017 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
- Bekendtgørelse nr. 1251 af 31. oktober 2018 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
- Bekendtgørelse nr. 834 af 6. maj 2021 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
- Bekendtgørelse nr. 1523 af 16. december 2019 om tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter
- Bekendtgørelse nr. 114 af 6. februar 2020 af lov om Landdistriktsfonden
- Bekendtgørelse nr. 1737 af 27. november 2020 om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer
- Bekendtgørelse nr. 28 af 11. januar 2020 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 807/2014 af 11. marts 2014
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 af 17. juli 2014

Bilag 2. Sanktionsoversigt for fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder (tilsagnstype 74, 75, 76, 77 og 78)

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for 20-årig fastholdelse.

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og varighed bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende 4 vægtningskategorier:

- Kategori 0: medfører 1 % nedsættelse
- Kategori 1: medfører 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Overtrædelse	Sanktionspraksis
Forpligtelser og andre forpligtelser	
Etablering af skov eller dyrkning af afgrøder (servitutbestemmelse)	Kategori 3 + påbud om reetablering af græs. Etablering af skov Kategori 4 + bortfald: Græs er ikke reetableret efter påbud. Kategori 4: Dyrkning af afgrøder.
Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler (servitutbestemmelse)	Kategori 3: Pletsprøjtning til og med 0,1 ha. Kategori 4: Fladedækkende sprøjtning over 0,1 ha.
Tilførsel af gødning (servitutbestemmelse)	Kategori 4
Tilførsel af jordforbedringsmidler gælder kun vådområder og lavbundsområder (servitutbestemmelse)	Kategori 3
Omlægning/fastholdelse af plantedække (servitutbestemmelse)	Kategori 2: Manglende fastholdelse af plantedække ved tilsagnets start, hvor arealet var natur- eller græsareal. Kategori 3:

	Omlægning, herunder fx etablering af læhegn og vildtremiser.
Tilskudsfordring (servitutbestemmelse)	Kategori 2: Tilskudsfordring med halm, hø eller wraphø. Kategori 3: Tilskudsfordring med ensilage eller kraftfoder.
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	Kategori 1: Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber.
Erhvervsmæssig hjemmeside ikke indsat korrekt med EU-logo og tekst	Kategori 0: Hvis hjemmesiden ikke indeholder logo eller tekst.
Støtteberettigelseskriterier	
Overtrædelser, som altid medfører bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud	<ul style="list-style-type: none"> • Arealet indgår ikke i et vådområdeprojekt. • Projektet gennemføres ikke. • Der tinglyses ikke servitut for samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet. • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden. • Arealet er tilplantet med skov. • Arealet er ved tilsagnsperiodens begyndelse et permanent vanddækket areal, og vanddækket skyldes andre forhold end projektets afvandingsforhold eller et tilsagn. • Der er en udtagningsforpligtelse på arealet. • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet. • Der er en uforenelig servitut på arealet. • Der er bevoksede fredskovspligtige arealer. • Du afgiver i et tilsagnsår ikke senest den 1. august en erklæring om, at betingelserne for tilsagnet opfyldes. • Forhindring af kontrol. • Arealet er ikke drevet som miljøvenligt landbrug, herunder fx arealer som anvendes til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bygninger ○ Befæstede arealer som veje, p-pladser, vindmøller ○ Golfbaner, crossbaner ○ Råstofindvinding, grusgrave ○ Haver ○ Ridebaner

Bilag 3. Relevante afgrødekoder for tilsagn om 20-årig fastholdelse

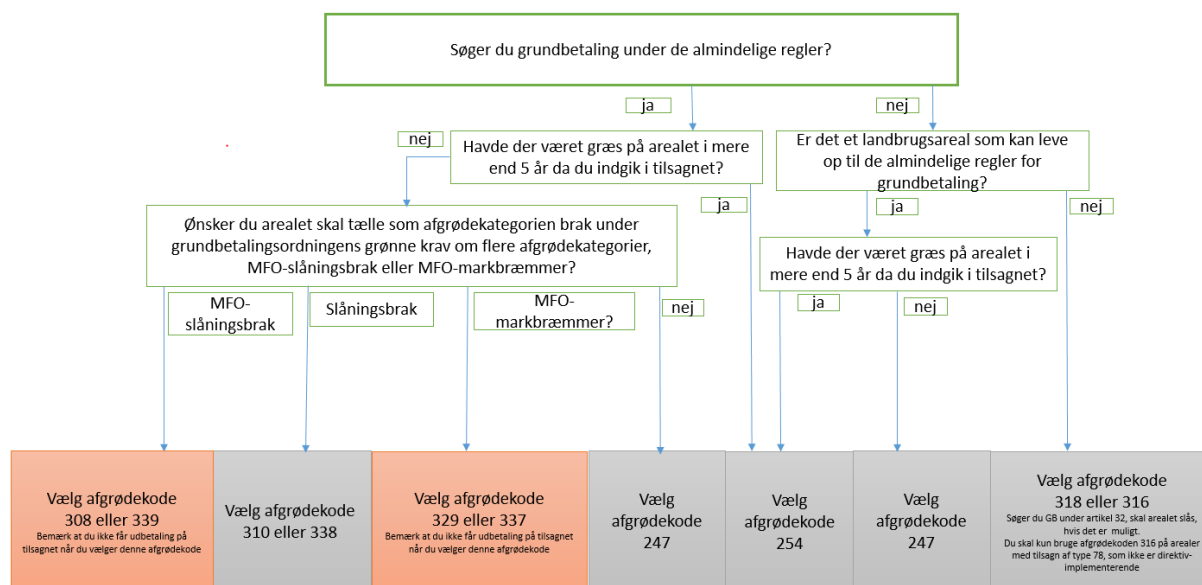
TABEL: Afgrødekoder, der kan bruges til tilsagn om 20-årig fastholdelse

Afgrøde- kode	Tekst	Bruges når
247	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0N), omdrift*	Anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var i omdrift før tilsagnets start.
254	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0N), permanent*	Anvendes til landbrugsarealer, der opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling (uanset om du søger grundbetaling eller ej), og som var permanent græs før tilsagnets start.
308	MFO-slåningsbrak**	Anvendes, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen, og som det foregående år var anmeldt som omdrift.
310	Slåningsbrak	Anvendes, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen, og som det foregående år var anmeldt som omdrift.
316	20-årig udtagning med fastholdelse, ej landbrugsareal	Anvendes til naturlignende arealer i lavbundsprojekter, der udelukkende har CO2-effekt, og ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling, eller hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes som omdriftsareal, men medregnes ikke som MFO-slåningsbrak, hvorfor den kan kombineres med tilsagnet uden nedsættelse af miljøtilskuddet.
318	MVJ ej udtagning, ej landbrugsareal	Anvendes til naturlignende arealer, der ikke opfylder de almindelige betingelser for grundbetaling. Koden kan bruges, hvis der ikke søges grundbetaling, eller hvis der søges grundbetaling under artikel 32. Arealet betragtes hverken som areal i omdrift eller permanent græs.
329	MFO-bræmmer, Miljøtilsagn**	Skal kun bruges, hvis du ønsker at bruge en del af marken som MFO-bræmme. Du skal opdele marken og bruge afgrødekoden 329 på den delmark, der skal tælle med som MFO-bræmme.
337	MFO-bræmmer, permanent græs, miljøtilsagn	Skal kun bruges, hvis du ønsker at bruge en mark med permanent græs som MFO-bræmme. Marken skal ligge op til en omdriftsareal.
338	Brak, forårsslåning	Anvendes, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen, og som det foregående år var anmeldt som omdrift.
339	MFO-brak, forårsslåning**	Bruges, hvis arealet er et landbrugsareal, der opfylder kravene for braklagte arealer under grundbetalingsordningen, og som det foregående år var anmeldt som omdrift.

* Husk, hvis du samtidig har tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer, skal du vælge den græskode, der gælder for det tilsagn (se i vejledningen for pleje af græs og naturarealer).

** Du får **ingen udbetaling** af tilskud for marker, som du vælger at medregne som MFO-areal ved at bruge denne afgrødekode. Du kan læse mere om reglerne for arealer anmeldt med afgrødekoderne 308, 310, 329, 338 og 339 i [Vejledning om grøn støtte](#).

Bilag 4. Beslutningstræer for valg af afgrødekode

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk